

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล
ว่าด้วยเครื่องแต่งกายนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยเครื่องแต่งกายนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยไม่เป็นการเลือกปฏิบัติและให้มีความเท่าเทียมกัน ทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๒) และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยมหิดล ในการประชุมครั้งที่ ๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยเครื่องแต่งกายนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยเครื่องแต่งกายนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหิดล

“ส่วนงาน” หมายความว่า วิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสังกัดมหาวิทยาลัย ที่มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า คณบดีหรือผู้อำนวยการของส่วนงานที่มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหลักสูตร เพื่อศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน

“นักศึกษาระยะสั้นระดับปริญญาตรี” หมายความว่า

(๑) นักศึกษาแลกเปลี่ยน (Exchange Student) ซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยคู่สัญญาที่จัดทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MoU/MoA/Agreement) กับมหาวิทยาลัย และเดินทางมาศึกษาหรือทำวิจัย ณ มหาวิทยาลัย ในฐานะมหาวิทยาลัยเจ้าภาพ (Host University) เป็นระยะเวลา

ตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษาเป็นต้นไป โดยมีการลงทะเบียนเรียน และได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาของมหาวิทยาลัย

(๒) นักศึกษาอาคันตุกะ (Visiting Student) ซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เดินทางมาศึกษาหรือทำวิจัย ณ มหาวิทยาลัย ในฐานะมหาวิทยาลัยเจ้าภาพ (Host University) เป็นระยะเวลาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษาเป็นต้นไป โดยมีการลงทะเบียนเรียน และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาของมหาวิทยาลัย

(๓) นักศึกษาโครงการพิเศษ (Special Project Student) ซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เดินทางมาศึกษา แลกเปลี่ยน ทำวิจัย ศึกษาดูงาน (Study Visit) ฝึกงาน ฝึกอบรม หรือ เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการภายใต้การดูแลของสำนักงานอธิการบดีหรือส่วนงาน โดยไม่มีการลงทะเบียนเรียน

“นักศึกษาสถาบันสมทบ” หมายความว่า นักศึกษาของสถาบันสมทบตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยสถาบันสมทบ เฉพาะหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัย

“นักศึกษาสถาบันร่วมสอน” หมายความว่า นักศึกษาสถาบันร่วมสอนของมหาวิทยาลัย เฉพาะหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัย

“เครื่องแต่งกาย” หมายความว่า เครื่องแต่งกายของนักศึกษาประกอบด้วย เสื้อ กางเกงหรือกระโปรง รองเท้า ถุงเท้า และเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วยเข็มตรามหาวิทยาลัย เข็มขัดตรามหาวิทยาลัย และโบว์ไทหรือเนกไทที่มีรูปประทับตรามหาวิทยาลัย

“อัตลักษณ์ทางเพศ” หมายความว่า ลักษณะของบุคคลหรือตัวตนของบุคคล ซึ่งรวมทั้งจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับลักษณะทางเพศสภาพหรือเพศภาวะของบุคคล

“เพศสภาพหรือเพศภาวะ” หมายความว่า การแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติหรือการแสดงบทบาทเพศของบุคคลซึ่งอาจตรงหรือไม่ตรงกับลักษณะเพศโดยกำเนิด

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ และให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ เครื่องแต่งกายนักศึกษามี ๒ ประเภทดังนี้

(๑) เครื่องแต่งกายปกติ

(๒) เครื่องแต่งกายพิธีการ

ข้อ ๗ เครื่องแต่งกายนักศึกษา ให้ใช้แต่งกายได้เฉพาะผู้ที่มีฐานะเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเท่านั้น

ข้อ ๘ นักศึกษาระยะสั้นระดับปริญญาตรี นักศึกษาสถาบันสมทบ และนักศึกษาสถาบันร่วมสอนของมหาวิทยาลัย มีสิทธิใช้เครื่องแต่งกายนักศึกษาได้ในระหว่างเวลาที่มีการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัย

ข้อ ๙ นักศึกษาอาจแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายนักศึกษาตามอัตลักษณ์ทางเพศ เพศสภาพหรือเพศสภาวะ ที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิดก็ได้ โดยให้ถูกต้องตามข้อบังคับนี้

การแต่งกายตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการแต่งกายในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร พิธีรับอนุปริญญาบัตร หรือประกาศนียบัตรด้วย

หมวด ๒

เครื่องแต่งกายปกติ

ข้อ ๑๐ ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายปกติในหมวดนี้ ในเวลาเรียน เวลาสอบ เวลาฝึกปฏิบัติงาน หรือติดต่อกับส่วนงานในมหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้แต่งกายด้วยชุดสุภาพ

ข้อ ๑๑ เครื่องแต่งกายปกติของนักศึกษาชาย ประกอบด้วย

(๑) เสื้อเชิ้ตสีขาวไม่มีลวดลาย แขนสั้นหรือแขนยาว ตัวเสื้อมีความยาวเลยสะโพก และใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกงโดยเรียบร้อย

(๒) กางเกงขายาวแบบสากล สีดำ สีน้ำเงินเข้ม หรือสีกรมท่า ไม่มีลวดลาย ไม่เป็นกางเกงเอวต่ำ

(๓) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำ หรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัยสีทอง

(๔) รองเท้าสีดำ สีน้ำเงิน สีเทา หรือสีน้ำตาล

(๕) รองเท้าหุ้มส้นสีดำหรือสีสุภาพ

ข้อ ๑๒ เครื่องแต่งกายปกติของนักศึกษาหญิง ประกอบด้วย

(๑) เสื้อเชิ้ตสีขาว ลักษณะดังนี้

(๑.๑) ไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร

(๑.๒) ความยาวของตัวเสื้อเลยสะโพก และใส่ชายเสื้อไว้ในกระโปรงโดยเรียบร้อย

(๑.๓) ตัวเสื้อผ่าด้านหน้าโดยตลอด ติดกระดุมพลาสติกสีขาว ไม่รัดรูป

(๑.๔) แขนเสื้อสั้นเหนือศอก

(๒) เข็มตรามหาวิทยาลัย ติดบริเวณอกเสื้อเบื้องขวา

(๓) กระโปรงสีดำ สีน้ำเงินเข้ม หรือสีกรมท่า แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย ความยาวเหมาะสมและสุภาพ

(๔) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำ หรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัยสีทอง

(๕) รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นตามความเหมาะสมและสุภาพ สีดำหรือสีสุภาพ

ข้อ ๑๓ นักศึกษาหญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม อาจแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายตามข้อ ๑๒ หรือเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะดังนี้

(๑) เสื้อสีขาวแขนยาวปลายแขนติดกระดุม

(๒) เข็มตรามหาวิทยาลัย ติดที่เสื้อหรือผ้าคลุมให้ปรากฏเห็นบริเวณอกเบื้องขวา

(๓) กระโปรงสีดำ สีน้ำเงินเข้ม หรือสีกรมท่า แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย ทรงตรง กระโปรงมีความยาวระดับข้อเท้า

(๔) ผ้าคลุมศีรษะตามหลักศาสนา ไม่มีลวดลาย

(๕) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำ หรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัยสีทอง

(๖) รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นตามความเหมาะสมและสุขภาพ สีดำหรือสีสุภาพ

ข้อ ๑๔ ส่วนงานมีสิทธิกำหนดรูปแบบของเครื่องแต่งกายปกติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ตามลักษณะของการเรียนการสอน ทั้งนี้ให้ออกเป็นประกาศของส่วนงาน แต่การกำหนดรูปแบบเครื่องแต่งกายดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

หมวด ๓

เครื่องแต่งกายพิธีการ

ข้อ ๑๕ ให้มีเครื่องแต่งกายพิธีการสำหรับใช้ในโอกาสที่มีงานพิธีของมหาวิทยาลัย เช่น งานปฐมนิเทศ นักศึกษาใหม่ งานไหว้ครู งานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร งานรัฐพิธี หรือตามทีมมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๖ เครื่องแต่งกายพิธีการของนักศึกษาชาย ประกอบด้วย

(๑) เสื้อเชิ้ตสีขาว แขนยาว ไม่มีลวดลาย ตัวเสื้อมีความยาวเลยสะโพก และใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกง โดยเรียบร้อย

(๒) เนกไทสีกรมท่า มีตรามหาวิทยาลัย

(๓) กางเกงขายาวแบบสากล สีน้ำเงินเข้มหรือสีกรมท่า ไม่มีลวดลาย ไม่เป็นกางเกงเอวต่ำ

(๔) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำ มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัยสีทอง

(๕) ถุงเท้าสีดำ ไม่มีลวดลาย

(๖) รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำ แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย

ข้อ ๑๗ เครื่องแต่งกายพิธีการของนักศึกษาหญิง ประกอบด้วย

(๑) เสื้อเชิ้ตสีขาว มีลักษณะดังนี้

(๑.๑) ไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร

(๑.๒) ตัวเสื้อมีความยาวเลยสะโพก และใส่ชายเสื้อไว้ในกระโปรงโดยเรียบร้อย

(๑.๓) ตัวเสื้อผ่าด้านหน้าโดยตลอด มีสحاب ติดกระดุมพลาสติกสีขาว ไม่รัดรูป

(๑.๔) แขนเสื้อสั้นเหนือศอก

(๒) เข็มตรามหาวิทยาลัย ติดบริเวณอกเสื้อเบื้องขวา

(๓) โบว์ไทของมหาวิทยาลัย มีตรามหาวิทยาลัย

(๔) กระโปรงสีน้ำเงินเข้มหรือสีกรมท่า แบบเรียบ ทรงตรง ความยาวคลุมเข่า ผาด้านหลังพับซ้อนกัน

(๕) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำ หรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

คุณเป็นรูปตรามหาวิทยาลัยสีทอง

(๖) รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำ แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย

ข้อ ๑๘ กรณีนักศึกษาหญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม อาจแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายตามข้อ ๑๗ หรือเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะดังนี้

(๑) เสื้อสีขาวแขนยาวปลายแขนติดกระดุม

(๒) กระโปรงสีน้ำเงินเข้ม หรือสีกรมท่า แบบเรียบ กระโปรงมีความยาวระดับข้อเท้า

(๓) ผ้ายคลุมศีรษะตามหลักศาสนาสีขาว ไม่มีลวดลาย

(๔) เข็มตรามหาวิทยาลัย ติดที่เสื้อหรือผ้ายคลุมให้ปรากฏเห็นบริเวณอกเบื้องขวา

(๕) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำ มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงิน เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า คุณเป็นรูปตรา

มหาวิทยาลัยสีทอง

(๖) รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำ แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร

(ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล